

Jeg representere Huset i Bygda som arbeider for å løfte fram og synliggjøre alle former for organisasjonseige kulturbygg, som viktige kulturarenaer, og utvikle møtesteder og verktøy som kan gjøre de lokale organisasjonene til mer kompetente huseiere. På den måten vil vi skal skape synligere og sterkere organisasjonseide kulturbygg i Norge.

Å ha et sted å utøve aktiviteter er viktig for utviklingen av lokalt kulturliv og å gi gode tilbud til barn og ungdom. Gode fysiske møteplasser medvirker derfor til gode kultur- og fritidstilbud, samhold og til hjemstedsidentitet.

Selv om meldingen trekker fram betydninga kulturhus drifta og eid av frivillige organisasjoner har for barne- og ungdomskulturen, er meldingen lite konkret på hvordan regjeringen vil legge til rette for å videreutvikle gode, egne lokale for barn og ungdom.

Regjeringa skriver at de ønsker å styrke kunnskapen om deltaking og bruk av det frivillige kulturlivet blant barn og ungdom. Dette er noe regjeringa har sagt før. Blant annet uttalte daværende kulturminister Trine Skei Grande at det var behov for bedre oversikt over lokaler. Både Huset i Bygda og kulturalliansen bidrar gjerne med denne kunnskapen, så spør oss gjerne ved neste anledning.

Vi har blant annet utarbeidet estimat som viser at det trolig er rundt 5 300 organisasjonseide kulturhus i Norge, med et forsiktig estimert vedlikeholdsbehov på 1,85 - 2,12 milliarder kroner. I tillegg kommer tekniske fasiliteter. Her kan det nevnes at svært mange kulturhus fremdeles ikke har bredbånd, blant annet fordi de ikke har råd til de månedlige kostnadene. Dette er med på å gjøre disse husene mindre attraktive for barn og ungdom.

Både i Granavolden-plattformen og i kulturmeldingen lovte regjeringa og kulturdepartementet at spillemidler og innretningen skulle vurderes. Gjennom kontakt med kulturdepartementet har Huset i Bygda fått bekreftet at dette likevel ikke vil bli fulgt opp. Dette får også konsekvenser for barne- og ungdomskulturen.

For å sammenligne litt, så ser vi at anlegg for idretts- og fysisk aktivitet mottar MNOK 1 438 milliarder på landsbasis, mens lokale kulturhus må dele på MNOK 56,4 millioner.

For Vestland fylke sin del, betyr dette at fylkeskommunen disponerer 192 millioner til idrettsanlegg, mens over 800 kulturhus må dele på 6,3 millioner. I Viken fylkeskommune har de besluttet å ikke ta imot nye søknader for 2021 og 2022, fordi etterslepet på forhåndsgodkjente søknader er blitt så stort.

I tillegg kommer ulik momskompensasjon mellom idrettsanlegg og kulturhus drifta av frivillige organisasjoner.

Vi mener at spillemiddelordninga og momskompensasjonsordninga burde vært kommentert i meldingen.

Denne manglende satsingen på lokale kulturhus er med på å legge store begrensinger på viktige deler av den frivillige barne- og ungdomskulturen i Norge. Et første skritt for å bedre på situasjonen er at familie- og kulturkomiteen ber stortinget om en økonomisk opptrappingsplan for organisasjonseide kulturhus i Norge.